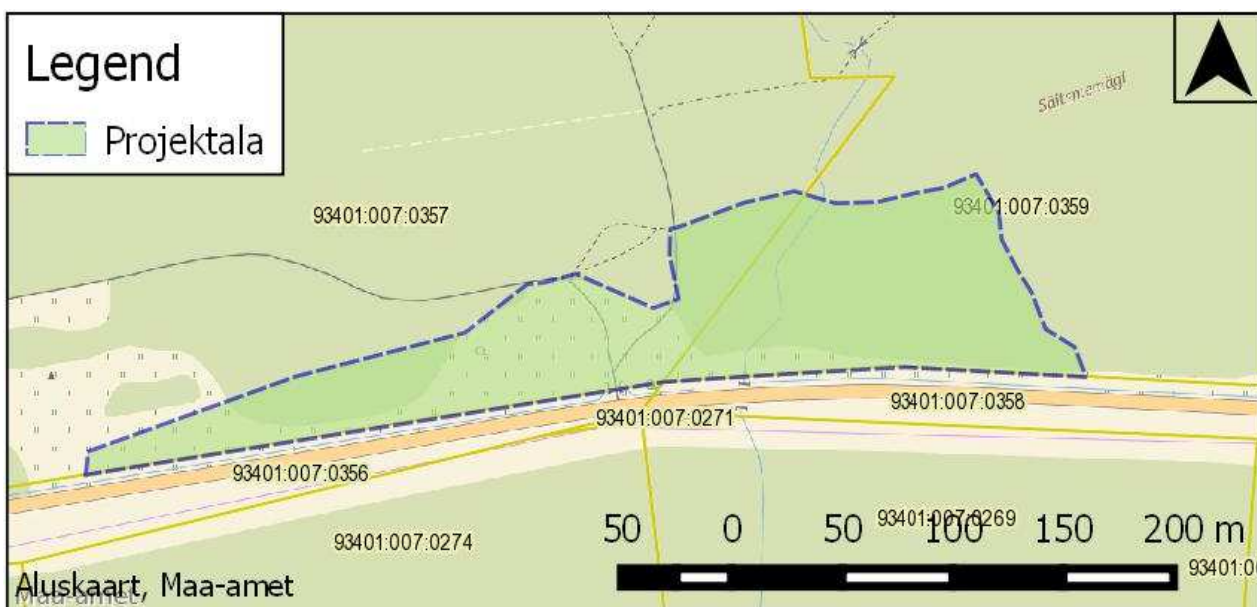

Seitsmemäe eelprojektile info (väljavõtted taotlusest)

1. Taotleja nimi: SA Setu Kultuuri Fond
2. Registrikood: 90001500
3. Taotleja kontaktandmed (postiaadress, telefon, elektronpost): Kesktänav 20, Obinitsa, Setomaa vald, Võru maakond, 65301 Tel: +372 56222348 E-post: aare@setomaa.ee

7. Projekti või tegevuse lühikirjeldus (kui projekt jaguneb allprojektideks, siis allprojektide kaupa ja tegevuste puhul tegevussuundade kaupa):

Setomaa vallas Voropi ja Rääptsova küla piiril asuval RMK-le kuuluval maal (katastritunnused 93401:007:0357 ja 93401:007:0359) 100 aastat tagasi asunud Lõunalaagri Seitsmemäe taastamine turismiobjektiks. Praegu on asukoht männimetsa all ja ühtegi hoonet seal säilinud ei ole (joonis 1, pilt 3).

Joonis 1. Seitsmemäe kavandatav projektiala

Käesoleva projekti raames koostatakse Lõunalaagri Seitsmemäe taastamise eelprojekt.

Lõunalaagri Seitsmemäe taastamise eelprojekti lähteülesanne (katastritunnused 93401:007:0357 ja 93401:007:0359). **Lõunalaagri Seitsmemäe eelprojekt peaks määratlema** (oriendteeruv joonis 2):

- Autoparkla koos infotahvlite, puhkekohaga (laud-pink varjualusega), käimlaga;
- Mäe otsas torn (torni asukoht);

- Mäe nõlval valgetest kividest nr “7”;
- Jalgrada autoparklast – nr “7” juurde (peab olema ratastooliga läbitav). Teele jääb oja, mille ületamiseks on vaja silda;
- Jalgrada tornini (rada märke, ei pea olema ratastooliga läbitav). Võimalik, et on vaja ka treppi;
- Jalgrajal puhkekohad/pingid;
- Vaatekoht parklast vaatega nr “7”-le (pildistamise võimalus);
- Pildistamise võimalus nr “7” all, juurdepääs ratastooliga (ala, kus saab ratastooliga liikuda).

Planeeritud tegevused eelprojekti koostamise raames on:

- Geoaluse mõõdistamine;
- Välitööd, puistu hindamine, maastikuanalüüs;
- Eskiislahenduse koostamine;
- Tellija tagasiside põhjal eskiisi alusel põhiprojekti asendiplaani lahendus ja vertikaalplaneerimine.

Joonis 1. Seitsmemäe kavandatav projektiala- eelprojekti lähteülesanne.

Ajalooline taust:

1926.-1940. aastal asus Petserimaal, Voropi ja Rääptsova küla maadel Eesti Kaitseväge suvelaager – Petseri Lõunalaager. Laager oli suviseks väljaõppekohaks Võrus ja Petseris paiknenud 7. jalaväerügemendile. Väeosa tähistamiseks rajati laagris asuvale järsule mäenõlvale hiiglaslik valgetest kividest number „7“, mis oli terve laagri sümboliks (Seitsmemägi) (pilt 1 ja pilt 2). Petseri Lõunalaagrist pole säilinud ühtegi hoonet.

Pilt 1. Ajalooline foto Petseri Lõunalaagri Seitsmemäest.

Pilt 2. Ajalooline foto Petseri Lõunalaagri Seitsmemäest koos sillaga.

Teise maailmasõja ajal kasutas Lõunalaagrit olenevalt riigikorrast nii Saksa kui Vene armee. Pärimuse järgi kujundasid 1940 aastal punaarmeeelased number 7 viisnurgaks. 1941 Petseri raudteejaama pommitamisel olid sakslased kasutanud suurt viisnurka orinetiiriks ning punaarmeeelastele anti kask valged kivid sealt laiali pilduda. Nõukogude ajal kasutas piirkonda õppusteks vene sõjavägi ning eestiaegne sõjaväelinnak hävis. Taasiseseisvumise järel on alal valitsenud vaikus ja kunagine aktiivne militaartegevus on unustusehõlma vajunud.

Käesolevalt on rajal infotahvlid, mis on varustatud fotodega olemasolevatest/kunagistest hoonetest ja tegevustest, Seitsmemägi on männimetsa all (pilt 3).

Pilt 3. Droonifoto Seitsmemäest 2021. aastal.

2010. aastal taasavastati kunagine Petseri Lõunalaager pärandkultuuri inventeerimise käigus ja RMK rajas sinna laagrit tutvustava Lõunalaagri matkaraja <https://loodusegakoos.ee/kuhuminna/puhkealad/rapina-varska-puhkeala/lounalaagri-lokkekoht> koos lõkkekohaga. Lõunalaagri matkarada on rajatud EV aegsele 7.nda jalaväe rügemendi laagrialale. Lõunalaagrit läbib 2012. aastal rajatud RMK Laskevälja rattarada <https://www.loodusegakoos.ee/kuhuminna/puhkealad/rapina-varska-puhkeala/laskevalja-rattarada-43-km> ja 2013. aastal rajatud RMK Ähijärve-Aegviidu matkatee. Laskevälja rattarada ühendab Petseri Põhja- ja Lõunalaagrit.

[Petseri Lõunalaager on EELIS-e andmebaasis](#) pärandkultuuriobjektide nimistus märgitud riikliku tähtsusega objektina eelmisest iseseisvusajast. Setomaa valla volikogu poolt 2021. aastal vastu võetud [Setomaa valla üldplaneeringus](#) on [Petseri Lõunalaager koos Seitsmemäe alaga märgitud pärandkultuuri objektina](#). Planeering toetab pärandkultuuriobjektide taastamist.

Üldplaneeringu punkt 4 käsitleb Setomaa valla väärtuslikke alasid ja piiranguid järgmiselt:

„Kõik kultuuri- ja ehituspärandi säilitamisega seotud väärtuslikud alad ning objektid on määratud avalikust huvist lähtuvalt. Need tingimused rakenduvad kultuurimälestistele, XX sajandi arhitektuuripärandile, miljööväärtuslikele aladele, pärandkultuuri objektidele, maaehituspärandile, militaarpärandile jm.

Üldplaneeringus on soovitatud võimalusel säilitada väärtuslik objekt või ala olemasoleval kujul või taastada selle algne kuju ning leida sobilik kasutusviis. Tagada objektide hea seisukord ning väärtustada neid kohaliku kultuuripärandina. Väärtuslike objektide ja alade juurde tagada võimalusel avalik juurdepääs, et kõigil huvilistel oleks võimalik neid piirkondi külastada.

Seitsmemäe taastamise ja arendamise mõtet on toetanud kohtumistel Eesti kaitseväge juhataja Martin Herem ja 22. jalaväepataljoni juhtkond. 22. jalaväepataljon loeb ennast 7. jalaväerügemendi järjepidevuse hoidjaks.

Eesmärk:

Plaanis on Petseri Lõunalaagri rajamise 100. aastapäevaks (2026. a) taastada kunagine laagri sümboliks olnud Seitsmemägi. See oleks vaatamisväärsus huvilistele, aga ka mälestusmärk kunagisele Eesti Kaitseväge suvelaagritele.

Seitsmemäe taastamiseks on toimunud koosolekus Setomaa valla, RMK ja Eesti Kaitseväge esindajatega.

Plaanis on:

- avada vaade Seitsmemäelt (93401:007:0359, eraldis 36) sektorina Petseri suunas. Petseri jääb 4-5 km kaugusele ning Seitsmemäelt avaneb vaade Petseri raudteejaamale, Petseri linnale sh. kloostriale. Selleks tuleb harvendada ja osaliselt raadata parkla ja Seitsmemäe vahele jäävat eraldist;
- Vanade fotode järgi taastatakse kunagine valgeks värvitud kividest number seitse;
- Seitsmemäe torni või vaateplatvormi rajamine olenevalt sellest, kas see tagaks parema vaate Petserile.